

ועד מקומי ביישוב

עו"ד גיל דגן

שלמה כהן ושות'
עורכי דין ומגשרים

נובמבר 2021

הרשויות המקומיות בישראל

- מדינת ישראל נתנה לרשויות המקומיות, באמצעות חקיקה (פקודת העיריות; צווי מועצות מקומיות וכו') אוטונומיה מסוימת לניהול ענייניהן, לרבות זכות לחקיקה פנימית (חוקי עזר) וגביית מיסים (ארנונה, אגרות, היטלים וכו') בשטחי הרשות המקומית.
- **רשות מקומית = "עיריה, מועצה מקומית, ועד מקומי או איגוד ערים"** (הגדרה מתוך חוק הפרשנות).
- למעשה כל אזרח במדינה מתגורר ברשות מקומית כלשהי וכפוף להסדרים החוקיים החלים באותה רשות מקומית.
- **רשות מקומית היא רשות מנהלית וגוף ציבורי.**
- **הגוף המפקח על הרשויות המקומיות הוא משרד הפנים.**

מה גבול הסמכויות של הרשות המקומית מול השלטון המרכזי?

- **גישה אוניטרית** (ג'ון סטיוארט מיל) – שלטון מקומי כזרוע של השלטון המרכזי. השלטון המרכזי מחליט הכול למעט עניינים פנימיים טהורים ("Purely Local"). יתרונות: יעילות, אחידות בשירותים, תיאום, זהות לאומית אחת. לפי גישה זו: אם יש סוגיה עם השלכות החורגות מתחום הרשות (כדוגמת סגירת כביש ראשי בשבת בעיר/שכונה דתית), אז סמכות ההחלטה היא **למדינה** ולא לרשות המקומית (פרשת סגירת כביש בר אילן בירושלים).
- **גישה פדרטיבית** (חנה ארנדט) – השלטון המקומי עדיף על השלטון המרכזי כי לתושבים זכות להשפיע ישירות על חייהם, ובמסגרת השלטון המקומי כל פרט יכול לבטא ולהגשים טוב יותר את רצונותיו (חינוך, דת, תרבות וכו'). מתן סמכויות לשלטון מקומי מעודד יותר מעורבות ויותר אכפתיות של האזרחים.

מה המצב בישראל?

- מצד אחד לכאורה אוניטרי – מכוח הדין, סמכות פיקוח ובקרה הדוקה מצד משרד הפנים בעניין אישור ארנונה, חוקי עזר וכו').
- מצד שני, בפועל, משרד הפנים מתקשה לפקח על כל הנעשה ברשויות המקומיות, וההתנהלות השכיחה היא פדרטיבית (רשות מקבלת החלטות אוטונומיות והמדינה כמעט לא מתערבת).
- בישראל כ-260 רשויות מקומיות (75 עיריות; כ-130 מועצות מקומיות וכ-55 מועצות אזוריות).

מועצה אזורית

- סוג של מועצה מקומית.
- מרחב גאוגרפי מוגדר שהוכר ע"י משרד הפנים כמועצה אזורית ובו מספר יישובים (בדרך כלל כפריים כדוגמת קיבוצים ומושבים, אבל לא רק – דוגמה לחריגים: קיסריה ועתלית במועצה אזורית חוף הכרמל).
- ההבדל העיקרי לעומת מועצה מקומית שמועצה מקומית היא יישוב בפני עצמו (לדוגמה: קרית טבעון, יפיע, ג'ת).
- מוא"ז חולשת על היישובים ו"התחום העודף" שבשטחה (תחום עודף = אזור בתחום השיפוט של המועצה שאינו בגבולות יישוב מוכר).
- אם יש עיר/מועצה מקומית בשטח המוא"ז – העיר/מוע"מ לא נכללות בתחום השיפוט של המוא"ז ("מבנה הגבינה השוויצרית").

היחסים בין מוא"ז לוועד מקומי

- מבנה דו-רובדי:
- ברובד העליון – המוא"ז אחראית על כל האזור, לרבות היישובים ומוסמכת לקבוע חוקי עזר ולהטיל מיסים על כלל היישובים ותושביהם.
- ברובד התחתון – כל יישוב מנוהל ע"י ועד מקומי שהוא הזרוע של המוא"ז באותו יישוב, ולו מוקנות סמכויות ניהול פנימי, ככל שהמוא"ז אצלה לו סמכויות כאלה (הטלת מיסי ועד מקומי וכו').
- כל יישוב שולח נציג/ים למליאת המוא"ז לפי נוסחה המתחשבת במספר התושבים ביישוב.

ועד מקומי כגוף ציבורי/רשות מקומית

- אין סמכות לבצע פעולות אלא מכוח הסמכה בדין.
- תחולת כללי המנהל הציבורי והמשפט המנהלי (שוויון, כצ"ט).
- כפיפות לפיקוח וביקורת מוגברת מצד המדינה.
- חובת שקיפות.
- חוק חופש המידע.
- חובת מכרזים.
- חובת נגישות בנכסי הוועד.
- ליו"ר הוועד המקומי סמכות לאשר תצהירים מכוח פקודת הראיות...

ועד מקומי

- סמכויות הוועד המקומי מעוגנות בפרק 14 בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958.
- סעיף 90 לצו: "כל ישוב יתנהל על ידי ועד מקומי."
- סעיף 91(א) לצו: "כפוף לאמור בסעיפים 91א ו-91ב, מי שמכהנים בישוב שיתופי, במועד פלוני, כחברי ועד ההנהלה של האגודה השיתופית, יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של הישוב."

= < "כלל זהות הוועדים"

"ישוב שיתופי" – קיבוץ, קבוצה, מושב עובדים, מושב שיתופי, כפר שיתופי, לרבות ישוב שלפחות שמונים למאה מתושביו שהם בני 17 ומעלה מאוגדים באגודה שיתופית להתיישבות ושהמועצה מכירה בו כישוב שיתופי לצורך צו זה)

חריג לכלל זהות הוועדים –

צירוף נציגות תושבים

- סעיף 91א(א) לצו: "תושב של ישוב שיתופי שאינו חבר האגודה השיתופית, רשאי לבקש מהשר... לפני יום הבחירות, להורות כי לוועד המקומי של הישוב ייבחרו, נוסף על חברי ועד הנהלת האגודה, גם נציגים של בעלי זכות בחירה בישוב שאינם חברים באגודה השיתופית."

- מתי?

- ס' 91א(ד) לצו: ביישוב שיתופי שאינו קיבוץ: אם מס' התושבים שאינם חברים 10% או יותר מכלל התושבים. די בבקשת תושב אחד!

- סעיף 91א(ד1) לצו: כאשר מדובר בקיבוץ, אם מספר התושבים שאינם חברים 30% או יותר מכלל התושבים הרשומים, והבקשה הוגשה ע"י 10% מכלל התושבים.

דוגמה: בקיבוץ שבו 100 תושבים, מתוכם 65 חברי אגש"ח, נדרשת בקשת 10 תושבים/חברים בלבד כדי שיצורף לוועד המקומי נציג מבין 35 התושבים שאינם חברי אגש"ח.

- "תושב" – "כל אדם שיום הולדתו ה-17 חל לא יאוחר מיום הבחירות ורשום הוא ומענו ביום הקובע במרשם האוכלוסין כתושב היישוב השיתופי."

חריג לכלל זהות הוועדים –

בחירת ועד מקומי ביישוב שיתופי

- סעיף 91ב לצו: "על אף האמור בסעיפים 91(א) ו-91א(ד), יורה השר לקיים בחירות לוועד מקומי של ישוב שיתופי, בכל אחד ממקרים אלה:
  - (1) מספר התושבים ביישוב שאינם חברי האגודה השיתופית עלה על מספר התושבים חברי האגודה;
  - (2) על פי בקשה של 20% מבין התושבים של הישוב שהוגשה לשר לא יאוחר מהיום ה- 64 שלפני יום הבחירות;
  - (3) ביישוב שהוא קיבוץ או קבוצה – על פי בקשה של 50% מהתושבים של היישוב שהוגשה לשר כאמור בפסקה (2)."
- לכאורה, כאשר מדובר בקיבוץ, נדרשת בקשה של 50% מהתושבים/חברים, כלומר הליך אקטיבי שיוזמים התושבים עצמם.
- בפועל, משרד הפנים מחיל על הקיבוצים את סעיף קטן 1, והנטל על הקיבוץ להוכיח שרוב התושבים הרשומים הם גם חברים. בג"ץ שהגישה התנועה הקיבוצית נגד שר הפנים בעניין זה נדחה לאחרונה (בג"ץ 6322/18 התנועה הקיבוצית נ' שר הפנים, פסק דין ניתן ביום 5.9.2021).

בחירות לוועד המקומי

- מספר חברי הוועד נקבע לפי גודל היישוב (מספר תושבים) :
  - עד 1,500 תושבים – 5 עד 7 חברים.
  - 1,501 תושבים ומעלה – 9 עד 11 חברים.
- המספר המדויק נקבע ע"י משרד הפנים בהתייעצות עם המוא"ז.
- החל מ-2018 הבחירות לוועד המקומי נערכות במקביל לבחירות למוא"ז.
- תקופת הכהונה 5 שנים.
- כל תושב מעל גיל 21 שכתובתו רשומה ביישוב – רשאי להציג מועמדות לוועד/מוא"ז (זכות בחירה נתונה מגיל 17 ואילך).
- קבוצה המונה 2% ומעלה מבעלי זכות הבחירה ביישוב ולא פחות מ-5 תושבים, רשאית להגיש רשימת מועמדים לוועד המקומי.

הפסקת כהונה של חבר ועד

מועד כניסה לתוקף	פרוצדורה	סיבה
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בסוף החודש השני או לאחר הישיבה השנייה – בדואר רשום + ציטוט נוסח סעיף 37ד'	היעדרות משיבות – במשך 3 חודשים רצופים או מ-3 ישיבות רצופות, למעט אם נעשה באישור / בשל מחלה / בשל שירות בצה"ל / בשל שליחות ציבורית
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	היעדר זכאות מלכתחילה להיכלל ברשימת המועמדים (לדוגמה אם בעת הגשת המועמדות מקום המגורים הקבוע אינו בישוב)
מיום שפסק הדין נהיה סופי	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	הרשעה בפסק דין שנהיה סופי לאחר תחילת הכהונה, בעבירה עם קלון

הפסקת כהונה של חבר ועד

מועד כניסה לתוקף	פרוצדורה	סיבה
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	מאסר של מעל 3 חודשים בגין עבירה עם קלון, כשטרם חלפו 7 שנים מסיומו
בתוך 60 ימים, למעט אם הוסדר החוב בתוך 30 ימים ממועד משלוח ההודעה / הוגשה עתירה מנהלית / התברר שלא התקיימו הנסיבות.	על הגזבר לשלוח הודעה בדואר רשום לחבר לפיה עליו לשלם או להסדיר את החוב (לרבות פריסת תשלום)	חוב סופי בשל ארנונה לוועד המקומי עבור תקופה של 6 חודשים, שלא שולם מעל שנה ממועד יצירתו
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	עובד הוועד המקומי במשכורת

הפסקת כהונה של חבר ועד

מועד כניסה לתוקף	פרוצדורה	סיבה
תוך 48 שעות.	הודעה בכתב ליו"ר הוועד והעתק לחברי הוועד המקומי/ראש מוא"ז	התפטרות מרצון
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	עובד מדינה במשכורת בתחום השלטון המקומי
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	עובד במשכורת ברשות מקומית אחרת אם יש סתירה בין תפקידיו
30 ימים ממועד שליחת ההודעה, למעט אם הוגשה עתירה מנהלית או שהתגלה שלא נתקיימו הנסיבות להפסקת כהונה	על יו"ר הוועד להודיע בדואר רשום על הפסקת כהונה ולנמק את הסיבות	עובד מדינה במשכורת בתחום השלטון המקומי

ניהול הוועד המקומי

- יו"ר הוועד המקומי נבחר ע"י יתר חברי הוועד בישיבה הראשונה.
- ביישוב שיתופי שלא נערכו בו בחירות, יו"ר הוועד המקומי יהיה ראש ועד ההנהלה אלא אם נקבע אחרת בתקנון האגודה.
- יו"ר הוועד אינו זכאי לשכר בקשר לתפקידו זה.
- לכל ועד יש למנות גזבר שאחראי לניהול כספי הוועד.
- מי שמקבל שכר מהוועד המקומי פסול מלכהן בו כחבר. כנ"ל לגבי עובדי מוא"ז המצויים באפשרות של ניגוד עניינים.
- חל איסור כהונת קרובים (בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוגו, בן או בת או בני זוגם, אח או אחות או בני זוגם).
- יש לכנס ישיבות ועד מקומי, לפחות אחת ל-6 שבועות.
- ישיבות הוועד הן פומביות, אלא אם החליט הוועד אד-הוק אחרת. בהתאם יכול להשתתף בישיבות כל גורם, דוגמת מנהל קהילה (ללא זכות הצבעה ובכפוף להסדרים שיקבע יו"ר הישיבה).

כללים נוספים בעניין הוועד המקומי - המשך

- מניין חוקי לתחילת ישיבה – רוב חברי הוועד (אם אין קוורום, דוחים בשעה ואז בשליש מחברי הוועד; אם אין גם שלישי – דוחים בשבוע ועדיין יידרש מיני שלישי מהחברים).
- היעדרות מ-3 ישיבות רצופות מביאה לפקיעת כהונה (ככלל).
- נדרש להקליט את הישיבה ולהכין פרוטוקול ולשלוח אותו לאישור חברי הוועד לפחות 7 ימים לפני הישיבה הבאה (ואם מוגש ערעור על הנוסח, דנים בתחילת הישיבה הבאה). הפרוטוקול צריך לכלול את שמות החברים הנוכחים בישיבה, את מהלך הדיונים, את ההצעות ואת תוצאות ההצבעה.
- אין חובה מפורשת לפרסם את הפרוטוקולים לציבור. משלם מיסים / תושב זכאי לעיין בפרוטוקולים, או לקבל עותק, למעט בפרוטוקולים של דיונים שהתנהלו בדלתות סגורות.
- חתימת הפרוטוקול – באותה ישיבה או בישיבה הבאה (שאז יש לשלוח את הפרוטוקול לפחות 7 ימים מראש). חתימה ע"י יו"ר הישיבה.
- שמירת מסמכים – בהתאם לסדרים שיקבע יו"ר הוועד, ותעשה בידי מי שמונה לכך על ידי הוועד (מומלץ לשמור לפחות 7 שנים – כתקופת ההתיישנות בהליכים אזרחיים).
- לכל חבר ועד זכות להגיש שאילתה ליו"ר הוועד המקומי, ויו"ר הוועד מחויב להשיב בכתב תוך זמן קצוב.
- חלה חזקת תקינות על החלטות הוועד, גם אם נפל פגם בבחירת חבר או בסדרי הדיונים בישיבות הוועד המקומי.

כללים החלים על חבר הוועד המקומי

- חבר הוועד חייב לדווח על כל אפשרות לניגוד עניינים, לרבות בכל התקשרות של הוועד, ואסור לו להשתתף בישיבות בנושאים אלה.
- חבר ועד לא יהיה צד לעסקה עם הוועד אם לו או לקרובו חלק של 10% או יותר בהון/רווחים בגוף שאיתו הוועד שוקל להתקשר (זאת עבירה עם קלון!)
- אסור לקבל טובות הנאה (לרבות באמצעות בן זוג/שותף).
- חבר ועד מקומי נחשב כ"עובד ציבור" לפי חוק העונשין:
  - חובה למלא את החובות המוטלות מכוח תפקידו.
  - איסור להפר חובה חקוקה במזיד.
  - איסור הוצאת מסמכים ללא רשות.
  - ענישה מחמירה על עבירות שונות (גניבה, שוחד וכו').

מילוי מקום שהתפנה בוועד המקומי

- **מילוי מקום שהתפנה** – המינוי של המחליף באותה דרך שבה נתמנה החבר שחדל לכהן (כלומר אם נבחר בבחירות, הבא ברשימה או בחירות אד-הוק; אם מינוי מכוח זהות ועדים ביישוב שיתופי, אז מי שנבחר לוועד ההנהלה לפי תקנון האגודה וכו').
- אם אין ממלא מקום כאמור, הוועד רשאי בהחלטת לפחות 50% מחבריו לבחור חבר חדש לוועד, אחרת הממונה על המחוז ימנה.
- כאשר הממונה על המחוז ממנה מחליף, הוא מתחשב בהצעת מגישי הרשימה שמתוכה נבחר החבר שחדל לכהן (ואם אין רשימה? כנראה תובא בחשבון עמדת חברי הוועד).

סמכויות הוועד המקומי

- סעיף 132(א) לצו: "לוועד מקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל סמכויות המועצה שבתחומה... ככל שאצלה לו המועצה על פי החלטתה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה...; הועד המקומי יהיה רשאי לעשות שימוש בסמכויותיו, ככל שלא יהיה בכך סתירה להחלטות המועצה שהודיעה עליהן לוועד ולחוקי העזר שלה."
- <= לוועד מוקנות כל סמכויות המוא"ז, אם המוא"ז האצילה לו אותן.
- סמכות להקים ועדות (קבועות או אד-הוק) ולהטיל עליהן תפקידים וסמכויות כפי שייראה לו.
- סמכות להטיל מיסי ועד מקומי (התייחסות מורחבת מיד)
- סמכות להשכיר מקרקעין (מעל 5 שנים מחייב אישור המועצה).

סמכויות הוועד המקומי - המשך

- סמכות לפעול באמצעות המוא"ז, גם אם הואצלה לו הסמכות. (במקרה כזה – המוא"ז מבצעת, אבל על חשבון הוועד המקומי. לדוגמה: ניהול מכרז)
- סמכות למנות עובדים (לטובת הסמכויות שאצלה לו המוא"ז ונדרש אישור המועצה).
- סמכות למנות מורשי חתימה (הרחבה מיד).

מורשי חתימה בוועד המקומי

- תשומת הלב – כללי חתימה שונים מאשר באגודה שיתופית!
- ברירת המחדל: חתימת יו"ר הוועד וגזבר הוועד על כל מסמך.
- חריגים:
- בהיעדר גזבר רשאי לחתום במקומו חבר ועד או עובד ועד שנתמנו ע"י הוועד כמורשי חתימה לעניין זה.
- מסמכים שאין בהם התחייבות כספית מטעם הוועד – לא נדרשת חתימת הגזבר אלא חתימת יו"ר הוועד לצד חתימת כל חבר/עובד הוועד שהוסמך לכך ע"י הוועד.
- תשומת הלב שהדין לא קובע אפשרות למנוע מורשה מחליף ליו"ר.

מיסי ועד מקומי

- סעיף 133(א) לצו: "ועד מקומי רשאי, באישור המועצה, להטיל בתחום הנהלתו כל מס שהמועצה רשאית להטיל ... ורשאי הוא, באישור המועצה ובכפוף להוראות חוק ההסדרים במשק המדינה ... להטיל ארנונה כללית, והכל לצורך ביצוע הסמכויות שהמועצה אצלה לו (להלן – מסי ועד מקומי)"
- לא החליט ועד מקומי על הטלת מסי ועד מקומי בתחומו, רשאית המועצה, לאחר שניתנה לוועד המקומי הזדמנות להשמיע את טענותיו, להחליט על הטלת מסי ועד מקומי כאמור אם נוכחה שהם דרושים לביצוע הסמכויות שאצלה לוועד המקומי."
- המס שיטיל הוועד מבוסס על שומות הארנונה לנכסים שבתחומו.
- נהוג לגבות כמס ועד מקומי עד 30% משיעור הארנונה שגובה המוא"ז.
- נדרש אישור שר הפנים ושר האוצר להטלה ראשונה.
- לפי הפסיקה, אין מניעה לגבות תשלום נוסף מהתושבים באמצעות תאגיד פרטי (כמו קיבוץ או אג' קהילתית).

חובת מכרזים

- הוועד המקומי אינו רשאי להתקשר בחוזה להעברת/הזמנת מקרקעין/טובין או בחוזה לביצוע עבודה, אלא בכפוף לחובת מכרזים (המפורטת בתוספת השנייה לצו המוא"ז).
- חוזים הפטורים ממכרז (דוגמאות):
  - חוזה להעברת טובין/ביצוע עבודה עד 15 אש"ח צמוד מדד (נכון ל-2021: 71,800 ₪ ליישוב עד 20,000 לתושבים)
  - חוזה הזמנה עם הספק/מומחה יחיד בארץ באותו נושא.
  - חוזה להזמנת עבודה אמנותית.
  - חוזה לביצוע עבודה דחופה (למנוע נזק לרכוש או נפש).
  - התקשרות עם המדינה.
  - התקשרות עם מלכ"ר.
- הוועד רשאי לדרוש מהמועצה שהיא תתקשר בשמו בהסכמים לרכישת טובין/שירותים (אך המימון יהיה מתקציב הוועד המקומי).
- **מכרז זוטא** – כאשר ערך העסקה בין 15 ל-75 אש"ח (72 עד 359 אשח במונחי 2021), ניתן לערוך מכרז זוטא (בחירת זוכה מתוך רשימה סגורה של ספקים/קבלנים לפי בחירת הוועד). הסכום המירבי נגזר מהיקף הספקים/קבלנים במכרז.

חריגים לחובת מכרזים - סיכום

מוא"ז/ועד מעל 20,000 תושבים (נח)	מוא"ז/ועד עד 20,000 תושבים (נח)	
עד 145,500	עד 71,800	פטור ממכרז
עד 355,300	עד 179,400	מכרז זוטא עד 4 ספקים
עד 710,600	עד 358,800	מכרז זוטא עד 6 ספקים
החל מ-710,601	החל מ-358,801	תחילת חובת מכרז פומבי

ועדת ביקורת בוועד מקומי

- ועד מקומי מחויב בוועדת ביקורת.
- ועדת ביקורת נבחרת ע"י המוא"ז מבין תושבי היישוב שהציעו את עצמם לתפקיד.
- תפקיד הוועדה לבדוק הוצאה לפועל של החלטות, בדיקת החשבונות ופעילות במסגרת תקציב הוועד המקומי.
- הוועדה מחויבת בדיווח לראש המועצה ולוועדת הביקורת של המועצה.
- אין מניעה (ככל שהמוא"ז אישרה זאת) שחברי ועדת ביקורת של האגודה יכהנו גם כחברי ועדת ביקורת של הוועד המקומי.
- * ועד מקומי כגוף ציבורי כפוף גם לביקורת מבקר המדינה (ס' 3(ב) לפק' המועצות המקומיות).

היחסים בין ועד מקומי לאגודה החקלאית

- בישובים שיתופיים מתקיימת פעמים רבות זהות ועדים בין הוועד המקומי לוועד ההנהלה.
- הוועד המקומי מנהל את הישוב מבחינה מוניציפאלית ואחראי לקיום המחויבות של המועצה האזורית בישוב. אלו שירותים המוגדרים בסל השירותים המוניציפאליים של המועצה האזורית. תשלומי ארנונה, אגרת ביוב ומים וכדומה – נגבים דרך הוועד המקומי.
- ועד ההנהלה יכול לספק שירותים שהם מעבר למתחייב מבחינה מוניציפאלית. מסי קהילה / תשלומים בגין שירותים קהילתיים יכולים להיגבות רק עבור שירותים שאינם מוענקים על ידי המועצה או בשיעור העולה על זה שמעניקה המועצה (למשל גינון ברמה גבוהה יותר).
- אין לערב בין האחריות של הוועד המקומי לבין האחריות של ועד ההנהלה.

זהות ועדים בין הוועד המקומי לוועד ההנהלה של האגודה הקהילתית?

- ההסדר של זהות ועדים בין ועד ההנהלה של האגודה המוניציפאלית ובין הוועד המקומי היה נהוג במספר ישובים והוכר בעבר בפסיקת בתי המשפט.
- חוקיות הסדר זה הוטלה בספק – בחו"ד היועמ"ש לממשלה (1996), נאמר שהאגודה המוניציפאלית שהיא מתחום המשפט הפרטי, ולכן אינה יכולה לבוא במקום הוועד המקומי והמועצה האזורית שהם הגופים השלטוניים שבידיהם הפקיד הדין סמכויות ותפקידים של הרשות המקומית באותו ישוב, לכן, לפי חוות הדעת, ניתן לקיים זהות ועדים רק באגודה שיתופית להתיישבות חקלאית ולא קהילתית.
- עם זאת, תיקון לצו משנת 2012 – מאפשר לפנות למוא"ז ולבקש להכיר באגודה הקהילתית כ"ישוב שיתופי", אם לפחות 80% מהתושבים ביישוב מאוגדים באג' שיתופית להתיישבות, וכך לקיים זהות ועדים.

מבנה אגש"ח עם הרחבה

ועד מקומי	אג' קהילתית	אגש"ח	
רשויות מקומיות	אגו"ש	אגו"ש	מקור דין מסמך
גוף ציבורי	גוף פרטי/ דו-מהותי	גוף פרטי/ דו מהותי?	סיווג משפטי
הספקת שירותים מוניציפליים בסיסיים	הסדרת שירותי קהילה ביישוב ע"ס החלטות פנימיות	בעלות משותפת בנכסים. ערבות הדדית בין החברים	מאפיין מרכזי
לפי דין	החלטה פנימית	החלטה פנימית	סמכות גביית מיסים
כלל תושבי היישוב	חברי אגש"ח + תושבי ההרחבה	חברי אגש"ח בלבד	אוכלוסיה

תודה על ההקשבה!

עו"ד גיל דגן

gil@s-c-l.co.il

054-5616780

